XXXIII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1937. augusztus 22. 34 szám.

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám

A megnyílt iskolakapuk előtt

Az áldásosztó nyár pihentető és erősítő, verőfényes napjai innen-onnan a multéi lesznek. A természet örök műhelyéből az áldás jórésze csúrbe került már s a magyarok és tizezrei zengenek hála éneket az örök Teremtőnek, aki: ha szűken mér is néha, — mégis megadja azt, ami elengedhetetlenül szükséges. Faluk, városok és csendes tanyák világába is belezúg egy fenséges harangszó, amely megdobogtatja a kicsinyek, a magyar jövendő letéteményeseinek szívét.

»Megnyilnak az iskolák kapui!« Mily öröm és lelkesedés izzik a gyermeki szemekben. Kezdődik a munka, a magvetés, melynek aratásától egy nemzet léte, vagy nemléte függ. Láttad e már magyar testvérem a kicsinyek seregét, akik először állnak meg áhítattal a tudomány csarnoka előtt? Láttad-e arcukon azt a pirt, amelyet a boldogság érzése rajzol oda?

Megállnak most a kitárt kapuk előtt a magyar fiúk és leányok sok ezrei és örömtől égő arcoal tekintenek fel a tudományok — talán az idők folyamán már kopottá vált — csarnokára. Lelkünkben azonban ég a kíváncsiság. Vajjon mit hoz a jövendő? Mi vár reájuk, ha a most kezdődő harcot nemesen megharcolják? Lesz-e jutalma a jól végzett munkának? Lesz-e számukra az életben elhelyezkedési lehetőség? De ezek a gondolatok és kíváncsiságtól fakadó kérdések csak egy pillanatig foglalkoztatják lelküket. Csak egy röpke pillanatig, mert hívő lélekkel, magyaros akarással szemüket az elvégzendő munkára vetik és megindulnak a megnyílt kapukon át a tanuló élet szines küzdőtere felé.

A megnyílt iskolakapuk előtt diákok állnak, akik a jövő nehéz küzdelmeihez lelki vértet akarnak szerezni. A megnyílt iskolakapuk előtt egy hadsereg áll, amely a kultura fegyverével a kezében, csendes, de döntő harcot indít a barbár tudatlanság és sötét vakság ellen. Egy hadsereg áll munkára készen, hogy agyát kimüvelve, karját erősítve a jövő nagy harcában megmutassa fajának életrevalóságát és szellemi felsőbbrendűségét.

Pár nap és az egész országban tódul a tanulóifjúság az iskolák falai közé. Pár nap és kezdetét veszi a nagy munka, amelynek elvégzése boldog megelégedést kelt az elvégzők szívében és önbizalmat ád a kezdődő életharchoz.

Testvérem, aki már talán rég kinőttél az iskola padjai közül, tekints végig te is e munkára induló seregen hittel és bizalommal. Ők a jövő reménységei. Velük, vagy általuk bukik, vagy él ez ország tovább dicsőségben és fényben.

És amikor te is megállsz a megnyílt iskolakapuk előtt, lélekben szállj el a trianoni határokon túlra, ahol most az élet tengődés csupán. Ott is vannak iskolák! Ott is elkezdődik most a munka, de az a munka átok. Az a munka élet-halálra megy! Ott, a határokon túl a megnyílt iskolák mellett vannak — sajnos nagy számban — bezárt iskolák, amelyeknek udvarát felverte a gyom. Iskolák, amelyekből kitiltották a magyar szót, a magyar kulturát. Gondolkozzál egy kissé testvérem és megérzed, hogy mit jelent ez!? Elnémul a magyar szó és vele együtt pusztul, veszik a magyar! Ott túl a határon harangok konganak, de ezek a harangok halál-harangok! Halálra vannak itélve az erdélyi, a felvidéki magyar falvak. Tudják nagyon jól a betolakodók, a mindenáron uralkodni akarók, hogy mit jelent az iskola egy nemzet életében. Tudják és érzik ők, hogy mennyire igaz e mondás: »Nyelvében él a nemzet!« Ameddig magyar szó fakad az ajkakon, ameddig magyar dal repül a légben, addig a szívek magyarul dobognak s addig biztos a jövő. De mihelyt az édesanyanyelv helyett köncsönkért, utált gagyogás lesz mindennapivá a beszélő ajkakon — bizonytalanná válik a jövendő.

Testvérem! A megnyílt iskolakapuk előtt kell, hogy lelkedben is megszólaljon egy hang, amely vádol, amely önvizsgálatra készt! Tettél e valamit arra nézve, hogy a jövő biztosítva legyen? Gondoltál-e néha az egymásután bezáródó székelyföldi iskolákra? És gondoltál-e arra, hogy minden bezárt iskola egy temető, amely azonban a jövőt temeti?

Nyiljatok hát meg, ti csonka haza minden rendű és rangú iskolák kapui! Fogadjátok be áldott falaitok közé a küzdeni akaró és tudó ifjúságunkat! Hadd hulljon falaitok között a termékenny ifjú szivekbe az áldott magyar szó, a magyar kultúra! Vértezzétek fel ti tanítók, tanárok a reátok bizottakat azokkal a fegyverekkel, amelyek győzelemre visznek! Hadd tudja meg a világ, hogy van egy maroknyi nép Európa szívében, amely nem tankok és repülőgépek pusztító támadásával, hanem a tudás, a kultúra fegyverével vívja meg harcát az elkövetett gonoszságért. Hadd tudják meg a vérünkön meghízott és uralkodni vágyó sőpredék hadak, hogy a megnyílt iskolakapukon át az út egy szebb, egy boldogabb jövendőbe visz! Fel hát a munkára magyar ifjúság! Fel a nagy, a szent kuzdelemre! Nem lesztek egyedül! Kezeteket fogják az érettek, a felnőttek, a harcban edzettek ezrei! Jó munkát!

Lan—dor.

Hétvégi kirándulás a reumások Mekkájába.

Ilyenkor, a nyári évszakban, velünk dolgozik, velünk alszik és velünk álmodik az utazás gondolata. Ösztönszerűleg vágyódunk ki a szabadba, ismeretlen helyre, ahol szelidebben rezdülnek az idegek. És ez a városi embernél nagyon is érthető, hisz ő teljes életét a falak között robotolja le. Régóta, vagy még soha nem látott és csak névről ismert faluk, városok és kies helyek csábítják a természet fiát. Folujul a mult és éled a kíváncsiság az annyit dicsért tájak felé. Egy kedves weekend emlékeit idézem fel, amidőn a mi szépséges Dunántúlunknak kies vidékén vezetem kereszül az olvasót, Csonkamagyarországnak a maga nemében egyedülálló természeti kincséhez, a hévizi tóhoz.

Celldömölk vasuti állomásán vonatra ülve, Boba, Ukk és Tapolca érintésével eljutunk Keszthelyre, a Balaton-part kedves fekvésű városába, a reumások Mekkájának: Hévíznek vasúti állomására. A nagyvárosok pályaudvaraira emlékeztet az az autótábor, amely itt parkiroz, a sűrűn érkező vonatok Hévízre tartó utasaira várakozva. Ezek az autók röpítik a reumasokat a természet csodálatos alkotásához, a hévízi tóhoz. Beleülünk az egyik autóba, melynek sofőrje hangos szavakkal ajánlja fel jármű vét. Beleüléskor meghagyjuk neki, hogy nem megyünk egyenesen Hévízre, mert Keszthelyt is meg akarjuk futólag tekinteni, azért a Hungáriaszálló előtt stációt tartunk. Meghagytuk a sofőrnek, hogy csak a délutáni órákban vesszük igénybe járművét, akkorra tehát legyen ott a szálló előtt készenlétben. Alig néhány perc alatt a Hungária előtt voltunk. Először letelepedtünk a szálló éttermébe, hogy a gyomor kívánalmait kielégítsük. Azután nyakunkba vettük a várost.

Keszthely a Balaton délnyugati végén levő öböl mellett, egy kis emelkedésen fekszik. A vasutról a város főutcája irányában vezetett utunk. Mindjárt a főutca elején, azonnal szembe ötlik az építészeti szépségével feltűnést keltő nagyarányú épület, amely büszkén viseli művészi izléssel kiképzett homlokzatán a felirat: »Balaton Muzeum«. Ez a palotaszerű épület olyan architekturai alkotás, amely mintegy bélyeget nyom Helikon városára. Nem sokkal odább, újabb látnivaló még az országos Eötvös Alap tulajdonát képező »Rákos István Internátus és Üdülőház«, az új postapalota, az új községi leányiskola, az evangélikus és református templom, a karmelita rend temploma és zárdaépülete. Ez a város fölött magaslaton emelkedő épülettömb szuverén méltósággal tekint le a városra. A református templom újszerű külsejével kelt feltűnést. A keszthelyi Balaton-part pompásan illeszkedik ahhoz a környezethez, amelyben épült. Ez az épület mondhatnók templommá nemesült villa, a parkok, nyeralok modern romantikus miliőjéhez simuló. Erdély fatornyos műemlékei jutnak láttára eszünkbe.

Régebbi épületei is mind olyanok Keszthelynek, amelyek méltó büszkeségül szolgálhatnak. Mint például a tiszta gótstílusban 1886-ban épült plébánia templom, a gazdasági akadémia nagymeretű kétemeletes épülete, a premontrei reálgimnázium és az irgalmas nénék kétemeletes zárdája. Ami azonban Keszthelynek mintegy főúri jelleget ád, ez: Festetich hercegnek ritka szép angolparkban emelkedő rezidenciája, amely nagyságával, szépségével kimagasló alkotása az építészeti kulturának. Gyönyörű kiképzésű tornyából elragadó kilátás nyílik a Balaton tükrére, a balatoni küphegyekre és a somogyi partokra. Ez az épület világviszonylatban is számottevő mesterm ű.

Van aztán még két más látnivalója is Keszthelynek. Egyik: a remek partja főútjának mentén felállított Helikoni emlék, melyet a hajdan itt tartott helikoni ünnepélyek emlékére készíttetett 1916-ban, Keszthely nemrégen elhunyt bőkezű földesúra: Festetich Tasziló herceg. — A másik látnivalója; a szépen rendezett és gondozott temető. A temető elkülönített részében áll a Festetich család elhunyt tagjainak hamvait őrző dórszoloros mauzóleum. A temető csinos kápolnájában nyugossza örök álmát Vaszary Kolos nébai hercegprimás, aki mint Keszthely szülötte, a keszthelyi temetőben jelölte meg végső nyugvó helyét.

Az idegen, aki Keszthely falai közt körsétáját megtette, legott megállapíthatja, hogy Keszthely feltűnően csinos, mozgalmas és intelligens város, — a maga nemében egyedülálló a Balaton peremén, mondhatni talán, hogy a Balaton igazi fővárosa.

Ez a város kedvessége mellett kulturális értékű is. Minden litteratus

Ötven év óta fogalommá vált bútoraink jósága, szép kivitele és olcsósága.
Vásároljon tehát Ön is nálunk!
Hálók, ebédlők, kombinált berendezések és mindennemű kárpitos-árúk nagy választékban.
Kedvező fizetési feltételek!
KOPSTEIN
BÚTORCSARNOK
Celldömölk, Piac-tér 9.

ember tudja, hogy itt létesítette a nagy nevű **Festetich** György gróf a világ első gazdasági főiskoláját: az egykori »Georgikont« s úgyanő itt rendezte a magyar »Helikoni ünnepélyeket«, amikor Keszthely az egész ország irodalmi központja volt. Festetich György emlékét a város szoborral örökítette meg a reál gimnázium előtt elterülő térségen. Keszthely ma is méltán nevezhető a kultúra városának, hisz itt rendezi már két éven keresztül a pécsi tudomány egyetem a nyári egyetemi előadásokat.

Nem hagyhatom említés nélkül gyönyörű árnyas sétányait, dús bokrozataival és sok évtizedes faóriásaival. Valahányszor elvezetett útam e faóriások mellett, mindig különös tisztelettel és csodálattal tekintettem rájuk. A természetnek igazi csodái. Törzsükön barázdákat hasított az idő, de azért megbirkóztak az idő viszontagságaival. Keszthely kimondottan fürdőváros jellegét viseli magán ép úgy, mint Felső-Ausztriában **Gmunden**, azért hallottam magyar Gmundennak is nevezni Keszthelyt.

Az idő gyors mulása körsétánk befejezését sürgette. Visszatértünk tehát a Hungáriába, ahol már várt reánk az odarendelt autó, hogy **Hévízre** szállítson bennünket. Keszthelyről északnyugatra, gyalogosnak mintegy háromnegyed óranyira fekszik Hévíz, a reumások Mekkája. Természeti tüneménynek is ritka látványosság. Gyönyörü völgykatlanban fekszik. Valami mesésen szép látványt nyújt a rezgő, százados nyárfáktól árnyékolt, tíz holdnyi terjedelmű tó. Tükrén, a párolgó, kékes, meleg vízből a hófehér rózsa- és lila szinű lótuszok százai dugják ki tányérszerű leveleik közül bájos virágaikat. A tó körül a zúgó nádasban, gyakran látjuk felbukkanni s újra eltünni a nádasok vidám lakóit, a fekete hátu kacsát és szárcsát. — Nem kevésbbé csodás a tó gyógyhatása. Mint iszapfürdő, talán egyáltalán páratlan. Valami különös jelensége, hogy úgy a legmagasabb, mint a legalacsonyabb embernek is, mindig a vállaig ér a víz és lejebb nem merül. Iszapja olyan, mintha csak nagyon finom, langyos korpa alkotná a fenekét megmérhetetlen mélységben. A tavat harmincnyolc meleg forrás táplálja. Vízbősége nem apad, bár egy hatméter széles csatorna vezeti le állandóan felesleges vizét a Balatonba.

Nem hagyja el Hévízet olyan ember, aki legnagyobb hálával ne emlegetné meglepő hatású gyógyerejét. Hévízet méltán nevezhetjük a szenvedő emberiségre nézve az isteni Gondviselés áldásának. A fürdőtelep júniustól szeptemberig állandóan tele van fürdővendégekkel úgyannyira, hogy az évről évre nagy arányokban épülő telep lakóházai alig tudják befogadni a gyógyulást keresőket a főidényben.

Valami nagyon régi templomot emlegettek sokat itt a fürdőzők. Ez a régi templom a közeli **Egregy** község nevezetessége. Alig félórai gyalogl'ás után, már megpillantottuk a híres, kápolna nagyságu templom tornyát. Közvetlen közelébe érve, önkéntelen eszembe jutott: mit csináltak volna külföldön ebből a nevezetességből! Nálunk néhány esztendővel ezelőtt — úgy hallottuk — megnézte a Műemlékek Országos Bizottsága, de más nem történt. Kissé elfogódottan szemléltük a kis templomot, ütött kopott, repedezett, itt-ott vörös téglával foldozott falaival. Kivülről sokkal nagyobbnak látszik, mint belülről. Egy odavetődött öreg magyart megkértünk, hogy szerezze meg a kulcsot, hogy a templomból belülről is láthassunk valamit. Meg is szerezte. Alig nyilik ki az ajtó, dohos, nehéz kriptaszag üti meg orrunkat. Falait a nedves lakások salétromkiütése mintázza. Az eredeti festéket a falon nem lehet már megtalálni, sokszor volt már különböző szinü festékkel átmeszelve. A bejárattal ellenkező oldalon, kivülről vezet fel a keskeny, vaskorlátos lépcső a toronyba. Már előzőleg is hallottuk, de most vezetőnk is említette, hogy a templom még az árpádházi királyok korából való. Milyen kár, hogy nem csinálnak semmit az ősi műemlék restaurálása érdekében, hanem engedik, hogy az idő vasfoga megemésszе azt.

Hévízre visszajövet az egyik tanya kerítésénél lábakra erősített fatábla hivja fel figyelmünket eme szöveggel: **»Bejárat a római sírhoz«.** Bemegyünk a tanyára és az ottaniaknak megmondjuk, mi járatban vagyunk. Előzékenyen hozza is már a kulcsot egy menyecske és vezet is a sírhoz. Amint kinyitja az ajtaját, méternyi magas építményt látunk, amelyben békésen pihennek az egykori római ember csontjai. A sírt 1926-ban fedezték fel. Földforgatás közben az ásó kőbe ütközött. Óvatosan ástak tovább, míg napfényre került a kis jégveremhez hasonló építmény. A csontváz feje mellett egy serleget találtak és benne két római pénzdarabot. A látottak hatása alatt a léten és mulandóságon elgondolkozva, igyekeztünk vissza Hévízre.

Így folyt le a mi hétvégi kirandulásunk a reumások Mekkájába. Eljött a hazatérés ideje s mi egy kedves kirándulás emlékével tértünk vissza otthonunkba. **Benedek Vince.**

Vasútas zászlóavatás, dalosünnepély.

Több ízben megemlékeztünk arról a nagyszabásúnak mutatkozó vasutas zászlóavatásról és ezzel kapcsolatos dalosünnepélyről, amely szeptember hó 5-én zajlik majd le.

Ez a vasutasünnep egy önneközetes és nehéz kultúrmunkának a következménye, amely visszanyúlik 1926 évre, amikor a vasutasok körének székházát megépíteni kezdték. Mikor a székház elkészült, annak elfoglalása után megindult a kultúr munka, megalakult a vasutasok dalárdája, megnyilt ott a vasutasok újra szervezett, erősen kibővített igen értékes könyvtára, mintegy 800 kötettel. A vasutasok dalárdája szépen fejlődött, több dalosversenyen vett részt, mindig dicséretére váltak a vasutas kultúrának, Celldömölk nagyközségnek. Sok, többesetben igen értékes nyereménytárgyakkal érkeztek haza a vidéki versenyekről. Ami a vasutasok könyvtarát illeti, az ma már kb. 1000 kötet körül mozog, minden kötete a legjobb íróktol való, itt nem a tömegszám a fócél, hanem az érték.

Szeptember 5-én tehát a vasutasok nemcsak a körük tizéves fennállását ünneplik meg, hanem a dalarda és székház tizéves fennállását is, vagyis harmas jubileumot ünnepelnek. Hogy pedig teljes legyen az ünnepi öröm, vasutas zászlóavatás is lesz, kerületi dalosünnepséggel kapcsolatban.

Hogy a kerületi dalosünnepség az idén itt Celldömölkön lesz, az is a vasutas kör vezetőségének köszönhető. Itt a vezetőség nagy áldozatokat hozott, tette ezt egyrészt azért, hogy a vasutas ünnepet széppé, emlékezetessé tegye, legfőképpen pedig azért, hogy meghálálja Celldömölk közönségének azt a jóindulatú, a vasutas kultúrmunkát támogató szívességét, amelyszerint a zászlószegek megváltásával lehetővé tette, hogy a vasutaszászló szeptember 5 én megkezdheti összpontosító kultúrmunkáját.

A vasutaszászló elkészült, a székházban megtekinthető. A gyönyörű tiszta hernyóselyemből készült fehér zászló készítője: **Buváry Józsefné** szombathelyi iparművésznő kíváló képességeit dicséri, aki várakozáson felüli művészi munkát végzett.

A zászló egyik felén a magyar szentkorona (nagycimer) van, tiszta kézimunkával, aranyhimzéssel. A következő felirattal: **Istennel, Hazáért.** A zászló másik oldalan ugyanilyen kidolgozással van elhelyezve a szárnyaskerék, a következő felirattal: **Celldömölk Vasutas Társadalma, a vasutasok köre tízéves fennállásának emlékére.**

A dalosünnepség ajándéktárgyai Molnár Lajos órás és ékszerész kirakataiban láthatók.

Az emlékünnepség és dalosnap pontosan kidolgozott programját lapunk következő számában hozzuk.

Félárú kedvezményes utazás Budapestre

a lakberendezési kiállításra aug. 30-tól szeptember 20 ig.

Igazolványok 2.20 pengős árban kaphatók szerkesztőségünkben.

HÍREK.

Kinevezték az uj pápóci prépostot. Breyer István győri megyés püspök a Zaika László dr. pápai prelatus, c apát, pápóci prépost, kanonok elhúnytával megüresedett s a »Legszentebb Üdvözitőről nevezett pápóci prépostságot« és a vele összekötött kanonoki széket és javadalmat Ragats János dr. győrhegyi prépostnak adományozta. Ragats János dr. 35 éves papi pályáján a lelkipásztorkodásban, a bittudományi főiskola katedráján, a püspöki irodaban és 12 éves győrvárosi plébánosi működésében szerzett ahhoz hervadhatatlan érdemeket, amely a pápóci prépostság címéhez és jövedelméhez juttatta. — A prépostságot 1460-ban Magyar Pálné, szül. Pethő Margit alapította, majd Mária Terézia királyné 1777 ben, a szombathelyi egyházmegye megalakulasakor a győri püspök fennhatósága alá rendelte. A préposti birtok nagysága 760 kataszträlis hold.

Az igazságügyi miniszter fogolyvadászatai. Lázár Andor igazságügyi miniszter kedden, szerdán és csütörtökön mult egy hete a nemesszaloki területén vadászatot rendezett, melyen 252 fogoly került teritékre. A miniszter vendégei voltak a vadászaton: Horváth Dániel dr. igazságügyi miniszteri osztályfőnök, koltai Vidos Dániel, Radó Kálmán és Boda László földbirtokosok, Gerlóczy Gedeon budapesti műépítész és Tóth István dr., a pápai takarékpénztár ügyésze. — Szombaton az igazságügyi miniszter a felsőbüki Nagy Mihály földbirtokos egyházashetyei területén vett részt vadászaton egy nagyobb társasággal. Ez alkalommal 218 darab fogoly került terítékre.

A Vasutas Kör jövő vasárnap tartandó zászlója felavatása alkalmából a templomokban az istentiszteletek fél 10 órakor tartatnak meg. A Szentháromság-téren ünnepélyes tábori mise lesz, amelyen a szombathelyi Máv. Haladás dalárda énekel. Az ev. templomban Bácsi Sándor lelkész predikál, a sárvári Polgári Dalárda énekel. A ref. templomban az isteni tisztelet alatt a nagysimonyi ev. dalárda énekel.

Eljegyzés. Rechnitzer Teri (Vasvár) és Spitzer Jenő (Celldömölk) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.

ÜZLETNYÍTÁS!
Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Celldömölkön a pályaudvaron
úri- és női fodrász-üzletet
nyitottam, amely a kor igényeinek megfelelően berendezve áll a közönség szolgálatára.
Dauerolást a legmodernebb géppel eszközlöm, továbbá hajfestést és a szakmának bármelyik ágát szakszerüen végzem.
Hazafias tisztelettel:
Németh Boldizsár, fodrász-mester.

Az összes iskolai használandó írószerek,

u. m. rajztömb, tömbbetét, rajzpapír, vonalzó, írón, toll, tollszár, radírgumi, irónhegyező, gombfesték, színes kréta, színes írón stb. stb., valamint az összes iskolákban használatos előírás szerinti

füzetek legolcsóbban beszerezhetők

Dinkgreve Nándor könyv- és papírkereskedésében.

Adóügyi értekezlet. Kedd délután a városháza tanácstermében Ferencz Lajos szombathelyi pénzügyi főtanácsos a járás segédjegyzőivel értekezletet tartott.

A rom. kath. polgári leányiskolában javítóvizsgálat augusztus hó 30-án, tantervkülönbözeti vizsgálat augusztus 31 én. Augusztus 30 án délután 2 órakor segélyalapkönyvek kiosztása. Szeptember 1-én, 2-án pótbeírások délelőtt 8—12 óráig. Szeptember 3 án Veni Sancte, évnyitás. Szeptember 4 én rendes tanítás. — A rom. kat. elemi leányiskolában a pótlóbeírások és évnyitás ugyanakkor, mint a polgári leányiskolában.

Zászlót kapott a jánosházai iparoskör. A celldömölki járási ipartestületbe olvadt jánosházai ipartestület ingó és ingatlan vagyonát, miután ez a jánosházai iparosok szorgalmából és fillérεiből tevődött össze, közös megegyezéssel 1909-ben alakult jánosházai iparoskör örökölte. Az így vagyonban és taglétszámban megerősödött iparoskör tagjai Szent István napján délelőtt szentmisén vettek részt, majd ünnepélyes keretek között átvették a megszűnt ipartestület zászlaját és azt átvitték a Ritter vendéglőben levő iparoskör helyiségébe. Egyben a kör díszközgyűlést is tartott, amelyen Fiszter István elnök és Kiss Imre jegyző felszólalásaikban összetartásra és megértő munkára hívták fel a kör összes tagjait.

Vadászjegyet váltottak járásunkban a legutóbbi közlésünk óta: Nagy Imre és Nagy Pál tanítók Kemeneskápolna, felsőbüki Nagy Mihály földbirtokos, Péteri Tibor egyetemi hallgató, Chapó Mihály segédtiszt és Sándor József soffőr Egyházashetye, Haraszthy József községbíró, Bertalan István és Bertha János földműves Nemeskeresztúr, Bárdossy Dénes földműves Csönge, Horváth Imre földműves Karakó, László Dezső bérlő Magyargencs, Bárdossy Pál földbirtokos Mesteri, Szalay Ferenc gazdatiszt és Töreki Ferenc vadőr Kemeneshőgyész, Holéczy Zoltán dr. orvos és Mesterházy József könyvelő Celldömölk, azonkívül Fichefeit Albert, Fichefeit Maria Aloise és Piedborif Henrik belga állampolgárok.

Büntetik az országút rémeit! Minthogy az országutakon egyre több közlekedési baleset történik, a vármegyénk alispánja utasította László Lajos dr. és Nagy János dr. szolgabírákat, hogy a legszigorúbban ellenőrizzék az országutak forgalmát és a szabálytalan oldalon, lámpa és névtábla nélkül hajtó fuvarosokat, autósokat és kerékpárosokat rögtön a helyszínen bírságolják meg. László Lajos dr. szolgabíró hétfőn és kedden tartott először országúti razziát, még pedig »kiadós« eredménnyel. Ugyanis Celldömölk— Jánosháza — Karakó— Bögöte, majd Celldömölk és Magyargencs között összesen 26 szabálytalanul közlekedő fuvarost és kerékpárost ért tetten, amint nemtörődömségből, könnyelműségből és rátartiságból az ellenkező oldalon, vagy o vashatatlan névtábla nélkül hajtottak. Mind a 26 án 1—3 pengő pénzbüntetésre lettek ítélve s így remélhető, hogy ezután nagyobb rend lesz a közlekedés terén.

15 vagon kölcsöngabonát igényeltek a felsőkemenesiek. Mint már közöltük, a földmívelésügyi miniszter a szokásához híven az idén is kölcsöngabonával siet segítségére az árvíz és aszálysujtotta vidékek lakosságának. A legegyengébb és legkevesebb gabonát termő felsőkemenesi községekben is megtörtént már az igénylések összeírása, amely 10 vagon búzát és 5 vagon rozsot tesz ki. — Egyébként közöljük, hogy a pénzügyminiszter a törvény intencióit követve: a károsult gazdák rendkívül súlyos helyzetére való tekintettel, az olyan művelt, vagy művelésre szánt területek földadóját és járulékait két harmadrészben elengedte, ahol a rendkívüli csapadék folytán keletkezett árvíz (belvíz) levezethető nem volt. Az olyan szántóföldeken azonban, amelyek a vízelöntésnek időnként ki vannak téve és ezért alacsonyabb osztályba soroztattak, ödödadó elengedésnek helye nincs.

Gabonaárak. A celldömölki hetivásárban a gabonaárak az előző heti nívón mozogtak. A búzáért 19.00—20.00, rozsért 19.00—19.50, árpáért 17.00—17.50, zabért 14.80—15.00 és a burgonyáért 5.00—8.00 pengőt fizettek mázsánkint. Ótengeri már csak a kereskedőknél kapható.

Kántorpróba Jánosházán. A Szakály János jánosházai ev. tanító nyugalombavonulása folytán megüresedett állás rövidesen betöltésre kerül. A gyülekezet szeptember 5-ére Horváth László borgatai, Király József nagysimonyi, Tompa Miklós kemenespálfai, Szalay Lajos rábabogyoszlói és Trodmayer Miklós komáromi tanítót hívta meg kántori próbára.

A celldömölki ev. elemi népiskolában a pótbeírások szeptember 2 án, csütörtökön d. e. 8—12 óráig lesznek az Árpád-utcai régi iskolában, másnap, pénteken délelőtt 8 órakor évmegnyitó Istentisztelet lesz a templomban és szeptember 4 én, szombaton kezdetét veszi a rendes tanítás.

Autobusz közlekedés. A Máv. autóbusz üzemének veszprémi kirendeltsége szeptember 9-ével megkezdi autóbusz-járatait Celldömölk—Magyargencs —Mezőlak állomások között. Az autóbusz közlekedés megindítása örvendetes jelenség, mert ezen fontos közlekedési eszköz már régóta vajúdik. Az autóbuszok telepállomása Magyargencs lesz, Celldömölkön a végállomás, illetve induló állomás a pályaudvar előtt, Magyargencsen pedig a postahivatal előtt lesz. A menetrend a következő: II. Mezőlakról indul reggel 6 óra 30 perckor, Celldömölkre érkezik 7 óra 54 perckor, Celldömölkről indul 13.20 kor, 14.45 órakor Mezőlakra érkezik, Mezőlakról indul 15.80-kor, Magyargencsre érkezik 15.52-kor. Magyargencsről indul reggel 6.05-kor, Mezőlakra érkezik 6.27 kor. Az I. számú járat, valamint a Mezőlak-Magyargencs közötti II. számú járat vasárnap nem közlekedik. Ez a menetrend október 2 ig tart, október 2 án a téli menetrend lép hatályba. Az autóbuszon utazó tanulók évi bérletjegyei a következők: Celldömölktől végig 200 pengő, Kemeneshőgyészig 200 pengő, Szergény útelágazásig 180 pengő, Kemenesmagasiig 150 pengő, Vönöckig 90 P, Kemenessömjénig 80 pengő, Kemenesmihályfáig 60 pengő Ezekből megállapítható, hogy az autobusz közlekedésbe Kemenesmihályfa és Kemenes-sömjén községek is belekapcsolódtak, amely főleg a vidékről bejáró tanulóifjúság szempontjából bír elsőrendű fontossággal. Menettérti jegyek Kemenesmihályfáig 70 fillér, Kemenessömjénig 80 fillér, Vönöckig 80 fillér, Kemenesmagasiig 1 70, Szergény útelágazóig 2.20, Kemeneshőgyészig 2.70, Magyargencsig 2 90. Négy éven aluli gyermekek teljesen ingyenesen, négy éven felül 120 cm. magas gyermekek a jegy árának felét fizetik. A csomagszállítás 20 kilogrammig ingyenes. 25 kilogrammig 20 fillér, azonfölül 40 fillér fizetendő.

Egy fiút és egy leányt fodrász-tanulóul

azonnal felveszek.

Nagy József úri és női fodrász Celldömölk, Kossuth-utca.

Jánosháza új költségvetése. Jánosháza képviselőtestülete kedden délután Kiss Ferenc községbíró elnöklete mellett gyűlést tartott, amely elhatározta, hogy az egyre emelkedő forgalom miatt még egy hídmérleget állíttat fel a vásártéren. A gyűlés elfogadta a vezetőjegyző által elkészített jövő évi költségvetést is, amelyben a község szükséglete 78.321 P míg a bevétele 65.936 pengőre van előirányozva. A mutatkozó hiány eltüntetésére 29 százalékos községi pótadót szavazott meg a gyűlés. Ez a pótadó azonban nem végleges, mert a polgári iskola építéséhez felveendő 14.000 pengős kölcsön törlesztésére fordítandó összeg a költségvetésbe csak utólagosan és akkor lesz beállítva, ha az iskola építésének megkezdéséhez a felettes hatóság megadja az engedélyt.

Szabályozzák a Kodó-patak medrét. Miután az érdekelt gazdák több ízben kérték, a földmívelésügyi miniszter most elrendelte a Kódó patak medrének szabályozását és megfelelő védőtöltésekkel való ellátását. A munkálatok végrehajtásával a Marcalvölgyi Vízitársulat vezetősége bízatott meg. A tervek szerint 26 km hosszúságban lesz szabályozva a patak medre és az érdekelt gazdák 84 pengőt fizetnek holdanként a munkálatért. Az ártéri járulék később lesz megállapítva. A patak szakszerű szabályozására már régóta nagy szükség volt, mert különösen ha a Marcal-csatornak vize megárad, úgy a víz messzire felnyomul a Kódó medrébe s így a laposabb helyeken, különösen Kocsk és Egyházashetye határában többszáz hold nagyságú szántóföldet és rétet szokott elönteni.

Méz exportvásár Szombathelyen. A vasmegyei gazdasági egyesület és a kebelében működő méhészeti egyesület a m. kir. külkereskedelmi hivatal és a felsődunántúli mezőgazdasági kamara megbízásából Szombathelyen az Aréna kerthelyiségében felsődunántúli méz exportvásárt rendezett, amely péntek reggel 9 órakor ünnepélyes külsőségek között megnyilt. A méz-export vásárt megelőzőleg gyűlés volt a vásár színhelyén, amelyen dr. Koós Tibor felügyelő a külkereskedelmi hivatal részéről, az országos magyar méhészegyesület részéről pedig az elnökség egyik tagja tartott előadást. A mézkóstoló után a díjak kiosztására került a sor, három díj került kiosztásra. A nem uradalmi mézek pedig pénzdíjban és oklevélben részesültek. Az exportvásár után társasebéd volt, amelyen sokan vettek részt a megjelent előkelőségekből.

Frontharcos dísztáborozás Jánosházán. A jánosházai frontharcos főcsoport szeptember 8 án (Kisasszony napján) délután nagyszabásúnak ígérkező dísztáborozást rendez a balozsai erdőben. A dísztáborozás műsorán tábortűz és harctéri jelenetek, szavalatok és énekszámok kerülnek bemutatásra. (Ökörsütés helyett birkasütés lesz.)

Új szabóipari árak. Mult heti számunkban közöltük, hogy az iparügyi miniszter elrendelte a szabósegédek órabérének rendezését, amely a szabóipari munkadíjak emelését vonja maga után. A celldömölki szabóiparosok úgy határoztak, hogy egy-egy öltöny ruha (fason), nagykabát elkészítését 24 pengőtől felfelé vállalják minőség és kivitel szerint.

A jánosházai országosvásár hétfőn marhafelhajtás szempontjából is olyan forgalmas és nagyarányú volt, amelyhez vidéken ritkán találunk párját. Felhajtottak összesen 1154 darabot, amiből 387 talált vevőre. A kereskedők négy vagonnal vásároltak belföldi, egy vagonnal pedig olaszországi eladásra. Különösen magas ára volt a hizlalásra befogható tinóknak. A kereskedők 86—92 fillért fizettek élősúlyra kilójáért, vagyis annyit, mint a hússertésért. — A szerdai hetivásár már nem sikerült annyira, de azért erre is felhajtottak 1387 darab sertést. Gazdát cserélt 543 darab lanyha irányzat mellett. Különösen a malac és a befognivaló süldő ára esett lényegesen, épen úgy, mint csütörtökön a celldömölki piacon, ahol a nagy felhajtás miatt egy-egy süldőért 10—20 pengővel is kevesebbet fizettek, mint pár héttel ezelőtt. A hússertés ára 85—95 és a zsírsertés ára 95—108 fillér maradt változatlanul.

Patkolókovács-tanfolyam Szombathelyen. Október 1-én hathónapos ingyenes patkolókovács tanfolyam kezdődik a szombathelyi lovassági laktanyában, amelyre a résztvenni szándékozó önálló iparosok és segédek a jegyzőségek útján jelentkezhetnek. A tanfolyam csak vasár és

ünnepnapokon van s a jelentkezők 50 szazalékos vasuti utazási kedvezményben részesülnek.

Úrvacsora osztás. Ma, vasárnap délelőtt a ref. templomban az isten tisztelet keretében úrvacsora osztas lesz. Tegnap este 7 órakor úrvacsora előkészítő istentisztelet volt a templomban.

Szabadságon. Dezső Lajos adóügyi jegyző szeptember 6-ig újabb szabadságot kapott.

Esküvő. Özv. Molnár Lajosné cell'dömölki órás és ékszerész leányát, Saroltát, ma vasárnap délután fél 6 órakor vezeti oltárhoz a cselldömölki rom. kat. templomban Németh Antal dombóvári ékszerész.

A legtöbb adót fizetők névjegyzéke, valamint a községi virilisek névjegyzéke a városházán 8 napi közszemlére van kitéve, a hivatalos órák alatt a városháza 4. sz. hivatali helyiségében megtekinthető.

Esküvő. Hanusér Sándor okgazda és Kustyán Irén szerdan délutan tartották esküvőjüket a celldömölki ev. templomban.

Eljegyzés. Velekei Janos celldömölki lakos eljegyzte Kemenesmagasiból Keresztény Máriát.

Képviselőtestületi gyűlés. Celldömölk nagyközség képviselőtestülete hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel rendes gyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Alispáni rendelet a közvilágítás további csökkentése tárgyában. 2. A celldömölki Vasutas Kör kérelme a kerületi dalosünnepély költségeihez való hozzájárulásért. 3. A celldömölk—gércei vicinalis út Koptik utcai szakaszának portalanítása. 4. Az 1938. évi költségvetés összeállítása. 5. A tanonciskola multévi számadása. 6. A községházi irodák tatarozása. 7. A községi segédmunkások drágasági pótlék iránti kérelme. — Az esetleges indítványokat a gyűlés előtt 24 órával előbb be kell jelenteni.

Lőtérszavatás Magyargencsen. A magyargencsi levente egyesület 1937. aug. 15-én avatta fel ünnepélyesen új lőterét. Az ünnepélyt Kovács József kántortanító vezetésével a községi dalárda nyitotta meg a Szózat tal. Jánosa Ferec körjegyző ünnepi avatóbeszédében hangsúlyozta a lőtér jelenlegi és a jövőre kiható nagy nemzeti jelentőségét és a levente intézmény óriási horderejű hazafias hivatását. Köszönetét fejezte ki azoknak, akik a lőtér létesítésében segítségére voltak az egyesületnek. Így az anyagi támogatásért, építő anyag juttatásáért, Barcza Zoltanné, Rabobay Kornélné, Bárdossy Zoltanné, özv. Szűcs Istvánné úrnőknek. Külön kiemelte Asbóth László levente főoktató érdemét, aki az építés gyakorlati kivitelében végzett elismerésre méltó munkát, azt irányította, vezette. Nagy Gyula levente Pethő Károly »A levente« című költeményét szavalta átérzéssel. Bulyovszky Ödön alezredes járási testnevelési vezető vett ünnepélyesen búcsút az egyesület 12 éven át volt elnökétől, csengeri Háczky Egon földbirtokostól, méltatta érdemeit és átadta neki a vármegyei testnevelési felügyelőség elismerő oklevelét. Majd az ünnepélyt megelőző lőverseny díjait osztotta ki a győzteseknek Barcza Zoltanné, Hertelendy Pauline úrnő. A csapatversenyben első lett Magyargencs, második Szergény levente csapata. Az egyéni versenyben sorrendben a következők voltak az elsők, illetve legjobb lövők úgy leventék, mint polgári lövészek: Asbóth László, Bőrödz János Magyargencs, Tompa Sándor, Molnár Ferenc Szergény, Süle Károly, Mógor Imre Magyargencs, Szőke Janos Szergény, Döbrönte Imre, Szabó Árpád Magyargencs, Nagy Ferenc Kemenesbögöcs, Németh Gyula Szergény. Az ünnepélyt táncmulatság követte, amely a rossz idő dacára is fényesen sikerült. Ennek keretében a magyargencsi és vendégleányok a bevétel fokozása érdekében apró jelvényeket, szalagocskákat árusítottak. Ebben az ügyességi, szorgalmi versenyben külön is kiválik Jánosa Judit, Horváth Irma, Süle Irma, Vida Emma, Vida Julan helybeli leanyok, de d'cseret illeti a több bűzgölkodó leanyt is, akik több mint 100 pengőt gyűjtöttek össze levente célra. Felülfizettek: Simon Béla 8 P-t, özv. Szűcs Istvánné, Rabovay Kornélné, szentmartoni Radó Lajos 5 P-t, ifj. Sipos Gábor 4.50 P-t, Barcza Zoltan, Cséby Gyula 3 P-t, Jánosa Ferenc 2.50 P-t, dr. Szűcs István főszolgabíró, vitéz Hertelendy Béla, Barcza Rotter Béla, Czuppon Károly főintéző, Szalay Géza, csengeri Háczky Egon, László Dezső, Szergényi Levente Egyesület 2 P-t, Tóth Lajos főjegyző 1.50 P-t, Rupprecht Imre főszolgabíró, Molnár Sándor, Nagy Ferenc, dr. Kelemen Ferenc 1 P-t, Döbrentey Imre, László Dezső, Horváth Károly p. o. titkár, Szegényi József, Unger József, ifj. Nunkovits Dénes, Bulyovszky Ödön 50 fillért, melyért az egyesület ezúton mond hálás köszönetet.

Az ópium rabjainak kisérteties világáról és a kábítószerek ellen harcoló nemzetközi szervezet izgalmas munkajáról közöl remekül illusztrált cikket Tolnai Világlapja új száma. Ezenkívül a legkiválóbb magyar írók novelláit, számos cikket, riportot, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

A Pesti Tőzsde új számában Ulmann György báró, dr. Vargha István, vágvecsei Wellisch Andor, Molnár Farkas, Matusek György (Szentes), Szabó Jágó (Gyöngyös), Szarvas Zoltán és mások nyilatkoznak. Érdekes értéktőzsdei és gabonapiaci beszámoló, különb riportok, információk egészítik ki a 16 oldalas új számot.

Mezőgazdaság.

Holdanként 2-3 q búzával több!

Ha akár évek hosszú során át is vizsgáljuk a hazai termésátlagokat, úgy feltűnik, hogy Dunantúlon kat. holdanként **mindig 2—3 q-val nagyobb a búzatermés,** mint az ország többi részén. Persze, gondoljak sokan, ott több az eső, jobban ösziik el, stb. s elfelejtik, hogy az ország legjobb talajai viszont nem a Dunán túl találhatók. Ellenben Dunántúl mezőgazdálkodása okszerűbb. Jobb talajmunkát adnak, mélyebben szantanak, több az állat és istálltrágya. Mindezeket azonban nehéz számszerűen meglogni, hisz nehéz volna pl. a szantás mélységére statisztikat vezetni.

Van azonban az okszerű gazdálkodásnak egy biztos, pontosan kimutatható fokmérője, ez a **műtrágyafogyasztás.** Dunantúlra esik az ország szuperfoszfátfogyasztásának 68 százaléka, a többi országrészre csak 32 százalék!

Ha viszont a nagybirtokot állítjuk szembe a kisbirtokkal, akkor ily b. hasonló a búzatermés különbsége a nagybirtok javára, pedig nagybirtok az ország minden részében beékelődve fekszik a kisbirtokok között, tehát semmiféle természeti különbség nincs köztük, egyforma az időjárás, egyforma a talaj s mégis 2—3 q búzatermés a különbözet holdanként. Nyilvánvaló, hogy **csakis az emberben keresendő a hiba,** ha a termés nem kielégítendő.

A műtrágya statisztika ebben a viszonylatban is ad felvilágosítást, a nagybirtok ötször, hatszor annyi szuperfoszfátot szór el, mint a kisbirtok s évente rendszeresen alkalmazza azt.

Sport.

Az őszi bajnoki mérkőzések sorrendje:

A nyugati labdarugó alszövetség a CVSE és SBSE őszi bajnoki mérkőzéseit a következő napokra sorsolta ki:

Augusztus 29-én: Ha adás II.—CVSE.

Szeptember 5 én: SBSE—SzFC.

Szeptember 12 én SBSE—ZSE, ZTE—CVSE.

Szeptember 19 én: CVSE—Körmend, Szentgotthárd—SBSE.

Szeptember 26-án: CVSE—Kőszeg.

Október 3-án: SBSE—Tapolca, SzFC II.—CVSE.

Október 10 én: CVSE—SBSE.

Október 17 én: CVSE—ZSE, Körmend—SBSE.

Október 24-én: Szentgotthárd—CVSE, SBSE—Haladás II.

Október 31-én: SzSE II.—CVSE SBSE—ZTE.

November 7-én: CVSE—Tapolca Kőszeg—SBSE.

November 14 én: SzSE II.—SBSE.

Előállanak a pályaválasztók.

CVSE—Nagykanizsai Vasutas 6:0.

Vasutas Kupa. Vezette: Mikóczy.

A mult vasárnap délután találkozott először a két csapat, hogy összemérje erejét a Vasutas Kupáért. A kanizsiak azonban nagyon gyenge művészet a labdarúgásuak s így nem a legjobb formában és tartalékosan is felálló CVSE könnyen győzött Hubert (4), Vágvölgyi és Osváth góljaival. A CVSE-ben különösen a fedezetsor és a góllövők mutattak ellogadhato játékot.

Mai műsor.

A mai napon teljes erővel kezdetét veszi a bajnoki szezon, amely a CVSE-t mindjárt nehéz feladat elé is állítja. Szombathelyre kell utaznia, hogy ott az I. osztályból kiesett Haladás II-vel gyűrkőzzék össze a bajnoki pontokért. A nagyobb rutin és a hazai pálya feltétlen a Haladás II. győzelme mellett szól s így egy döntetlen eredmény igazán dicsőségére válna a celli kék-sárgáknak. A mérkőzés délután fél 3 órakor kezdődik. Utánna a Váci Remény—Haladás I. ligacsapatok mérkőznek.

Az SBSE mára még nem kapott bajnoki ellenfelet, viszont a CVSE II. idehaza délután fél 5 órai kezdettel a pápai Perutz közést rendez.

Hirdetéseket felveszünk.

Rádió, villamossági felszerelések
NAGYNÁL **Kölcsön kerékpárok!**
írógépek, varrógépek, kerékpárok olcsón és szakszerűen javíttatnak
Telefon szám 108. **Celldömölk** **Kossuth-utca**

Apolló Hangos Mozgó
Felelős vezető: WITTMANN ANDOR Celldömölk.
Augusztus 28 szombat, 29 vasárnap.
LIL DAGOVER tüneményes alakítasában:
A negyvenéves asszony.
Egy veszedelmes életkorú asszony harca gyermekével szerelméért.
Kiegészítő: Repülés Spanyolországba és Híradó.
Előadások kezdete: szombaton este fél 9 órakor, vasárnap delutan 4, 6 és este fél 9 órakor.
Szeptember 1 szerda, 2 csütörtök.
Filléres helyárak.
Ketten egy jeggyel.
Érdekfeszítő nagyszerű film az idegenlégiókról:
HALÁLBRIGÁD
Vidám kiegészítő és Híradó.
Előadások kezdete: szerdán este fél 9 órakor, csütörtökön délután 6 és este fél 9 órakor.

Eladó ház.
Pördömölki-utca 3—4. számu ház telekkel együtt, amely kitesz 879 négyszög ölet, gyümölcsfákkal beültetve, a telek bekerítve, szabad kézből eladó. Bővebb értesítés a háztulajdonosnál, Meszlényi Károlynál nyerhető.

KIADÓ november 1 ére három utcai szobás **lakás** összmellékhelyiségekkel. Megtekinthető minden szerdán és pénteken délután 3 és 4 óra között. Cím a kiadóhivatalban megtudható.

BÚTOROK
eladók. Megtekinthetők bármikor. Cím a kiadóhivatalban.

Zongorát
vennék. Cím a kiadóhivatalban.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdajában, Celldömölk.